

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL PLĂTIT ÎNAINTE:
pe un an 1500 Lei,
pe o jumătate de an 750 Lei.

ANUNȚURI ȘI RECLAME:
Un șir Corp V, lărgimea a doi milimetri,
Lei 30. Lărgimea de 1 cm. 150 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

Cu noi este Dumnezeu!
Înțelegeți neamuri și vă plecați,
că cu noi este
Dumnezeu!

Primăvara păcii

Pentru marea sărbătoare a primăverii ce vine mugurii început-au să-și umfle haina și caută să-și scoată capul spre razele căldute ale soarelui de primăvară. În pădurile seculare ale Cehoslovaciei, ghiociei, ascultând chemarea soarelui, se îndreaptă spre cer, spărgând pătura zăpezii subțiri, încât, când treci peste ei, abia îi observi, așa sunt de albi și de frumoși.

Primăvara ce vine cu pași repezi și cu primele flori albe — ghiociei — aduce cu ea în învălmășeala cruntă a războiului o altă primăvară, primăvara păcii, primăvara bunei înțelegeri, primăvara înfrățirii tuturor popoarelor. Puterile întunecului, în ultima lor svârcolire, dărâmă și aprind ale lor case și eu hainele pribegiei în spate, fug mii și sute de mii de bătrâni, femei și copii, fug cu ce-și pot lua într-o legătură, fug înspre necunoscut.

Acela, care a privit cu mândrie, cu câțiva ani în urmă, ridicarea neamului său, aduce, prin încăpăținarea lui, foc și scrum și lacrimi multe în satele pe cari le-a îndopat cu pânea furată altor neamuri, pe cari le-a lăsat în foame și frig. Când vezi prăpădul ce-l lasă în urmă tăvalugul războiului, nu te mai miri, că pedeapsa lui Dumnezeu i-a ajuns și pe cei cari se numeau „apărători ai crucii” și „pioneri ai civilizației și culturii apusului”.

O vorbă țărănească dela noi de pe Târnave zice, că Dumnezeu are două care: într'unul încarcă și din altul descarcă, adevăci niciodată nu știi, când te ajunge pedeapsa cerului.

Pregătiți, ostași ai gliei străbune, pentru marea sărbătoare a primăverii păcii, pregătiți uneltele voastre și cu gânduri curate primiți perumbelul păcii cu ramura de măslin în cioc, căci așteptarea voastră lungă a fost. Și bucuria voastră să fie bucuria întregii omeniri, căci cei plecați departe zoresc din nou spre vetrele lor.

Iar... pe cei ce nu vor mai veni să și vadă ogorul, căsuța și pe ai săi — slăviți-i. Ei își dorm somnul lin al ziditorilor de țară în cimitire de eroi, pe margini de drum, în mijloc de orașe streine, ori prin păduri, unde vântul primăverii mișcă frunzele îngălbenite ale stejarilor de veacuri.

Ei, cei căzuți, alții ce luptă acum încă și alții mulți veniți dinspre soare răsare, asemeni vântului călduț al primăverii, jertfitu-s-au pentru glia străbună și venit-au să aducă lumii o altă veste, marea veste a înfrățirii tuturor sub drapelul alb al păcii.

Ziua cea mare să ne găsească uniți, înconjurați de umbrele milioane de eroi de azi și de totdeauna. Să fim vrednici de jertfa lor și să așteptăm primăvara ce vine cu pași repezi și aduce cu ea înfrățirea între neamuri.

Cehoslovacia, Martie 1945.

Sergent T. R. IONEL ROȘCOVEL

Cardinalul Tisserand

Sfântul Părinte dela Roma, capul văzut al Bisericii lui Isus Hristos, are în jurul său sfetnici numiți cardinali. După Sfântul Părinte, cardinalii sunt cei mai înalți demnitari bisericesti. Sunt ai întregii Biserici Catolice și au titlul de *Eminență*.

Există și un cardinal, care se ocupă numai de bisericile noastre răsăritene. Această slujbă înaltă este încredințată Eminenței Sale Cardinalului Eugen Tisserand. Anul acesta a intrat într'al 61-lea an de viață.

E originar din Lyon. A studiat în Franța și la Roma. I-au plăcut mult bisericile răsăritene. De aceea a studiat mult limbile și bisericile răsăritene. A călătorit mult prin Asia, America. În toate părțile s'a ocupat de bisericile de rit răsăritean și a studiat hrisoave cari ne spun ceva despre trecutul bisericesc. A fost trimis în Orient chiar de vestita bibliotecă a Vaticanului, spre a studia tot ce e important pentru trecutul bisericesc.

Biblioteca Vaticanului este cea mai bogată din lume în cărți bătrânești, de sute și mii de ani, și în documente de foarte mare însemnătate.

Cunoscând limbile răsăritene, învățatul de care vorbim a făcut catalogul manuscriselor răsăritene dela Biblioteca Vaticanului. A

scris studii multe despre textul Sfintei Scripturi, așa cum a fost tălmăcit în limbi răsăritene.

Fiind foarte învățat și având multă râvnă sfântă pentru Biserica lui Hristos, Sfântul Părinte Papa Pius XI l-a făcut cardinal.

Se cuvine să pomenim eu acest prilej că Eminența Sa a vizitat și țara noastră.

De sigur mulți din cititorii noștri își amintesc că au văzut înainte cu câțiva ani pe Eminența Sa. Și în țara noastră a făcut studii și, după ce s'a reîntors la Roma, a ținut o conferință — *România și Românii* — tipărită și în traducere românească.

Canonicul Ioan Georgescu dela Oradea a tălmăcit în românește câteva studii de ale Eminenței Sale Cardinalului Tisserand și le-a tipărit în Anuarul Uniunii Misionare a Clerului Român-Unit.

Găsim acolo lucruri foarte frumoase despre sfinții Chiril și Metodie, cari au încreștinat pe Slavi, despre catolicii de rit răsăritean din India și altele.

Intr'o viață închinată Bisericii și științei despre bisericile Răsăritului, Eminența Sa a înfăptuit multe lucruri mari.

Întru mulți ani Stăpâne!

Iosif Naghiu

Inimă românească. Păr. Burducea, ministrul cultelor, a aprobat ca în toată țara funcționarii și personalul de serviciu — de religie romano-catolică sau protestantă — să aibă liber în zilele de 29, 30 și 31 Martie precum și în 2 Aprilie, spre a lua parte la slujbele Paștilor. Funcționarii români din Ungaria nu s'au bucurat niciodată de un astfel de favor.

Eminența Sa Cardinalul Eugen Tisserand îmbrăcat în haina purpurie de cardinal și având pe cap pălăria de cardinal, purtând barbă ca și arhierii noștri, seade în trăsura mitropolitană alături de fostul secretar mitropolitan Păr. Elie Crihălmean (astăzi preot în America) și binecuvântă mulțimea adunată în piața Blajului, în ziua de 14 Septembrie 1937, spre a-l saluta și a asculta sf. liturghie arhierescă.

Grăunțe sufletești

Ce este Dumnezeu?

Iată o întrebare, la care nu putem și nu suntem în stare a răspunde. Putem însă deduce din faptele sale, cam cum este Dumnezeu. Vedem adevărat, ce frumoase sunt cele mai multe fapte. Din aceasta putem deduce că Dumnezeu, care le-a făcut, trebuie să fie și mai frumos, chiar nemărginit de frumos. Din mărimea nemăsurată a stelelor putem deduce, ce mare și puternic trebuie să fie cel ce le-a făcut, și anume atotputernic. Din minunata orânduială ce există în lume putem deduce la marea și nemărginita înțelepciune a lui Dumnezeu.

Însă din toate acestea nu-l putem vedea pe Dumnezeu decât numai ca prin oglindă, în găcitură (I. Cor. 13, 12). De aceea s'a descoperit Dumnezeu însuși în fața oamenilor, vorbind către ei prin patriarhi, proroci și mai pe urmă prin însuși Fiul său unuiașcut (Evrei I, 1). Mai bine ni l-a descris și arătat Domnul nostru Isus Cristos, după cum ne mărturisește sf. Ioan Evanghelistul: „Pe Dumnezeu nimeni nu l-a văzut vreodată: Fiul Unui-Născut, care este în sinul Tatălui, acela a spus despre el” (I, 13).

Iară că nu-l putem cunoaște cum este într'adevăr, se vede de acolo că Dumnezeu este nemărginit, iară mintea noastră este mărginită. Înțeleptul Simonide fusese întrebat de către regele Hiero din Siracuza, că ce este Dumnezeu. Mai întâi și-a cerut două zile, apoi trei și pe urmă tot mai multe zile de gândire și în sfârșit i-a declarat regelui: „Nu pot răspunde la întrebarea aceasta, că cu cât mă gândesc mai mult la ea, cu atât mi-se pare mai fatucată chestiunea”. Sf. Augustin spune: „E mai ușor a spune, ce nu este Dumnezeu, decât a spune cece este”. Celui ce privește prea îndelungat în soare, dela o vreme i-se întunecă ochii; așa au pățit și cei mai mari învățați, cari au căutat să-l înțeleagă pe Dumnezeu. Până și îngerii își acoper fețele lor înaintea lui Dumnezeu, după cum ne mărturisește prorocul Ezechiel.

Știm însă atâta, că Dumnezeu este „Tatăl nostru carele este în ceruri”; că este un spirit nevăzut; că este dela sine însuși, de aceea a spus către Moisi: „Eu sunt celce sunt” (II 3, 14); că față de El noi suntem nimica; că este cea mai desăvârșită, cea mai frumoasă și cea mai fericită ființă din lume; că este „făcătorul cerului și al pământului, văzutele tuturor și nevăzutele”; că este regele întregii lumi și că este cu totul deosebit de lumea, pe care a făcut-o din nimica.

„Dumnezeu este spirit și celce i-se închină lui cade-se să i-se închine în spirit și în adevăr” (Ioan 4, 24). Și tocmai fiindcă este spirit, Evreii cei vechi nu dădeau voie nimănu ca să-l ia în icoană. Sf. Ioan Gură de Aur spune că între noi și Dumnezeu este un fel de perdea. Stelele sunt pe ceruri, cu toate acestea nu le vedem ziua; numai după ce s'a întunecat, le putem vedea, întrucât nu este cerul înorat. Intocmai așa nu-l putem vedea nici noi pe Dumnezeu, atâta vreme, cât durează ziua vieții noastre; numai după moarte îl vom putea vedea față la față, întrucât vom fi vrednici de această cea mai mare fericire. De altfel a și spus-o această Dumnezeu lui Moise: „Tu nu poți să vezi fața mea, căci nu se poate om, care să mă vadă și să rămână viu” (II. 34, 20).

Cu toate acestea el s'a descoperit oamenilor în diferite forme: lui Avram i-s'a arătat ca un călător, la botezul Domnului s'a arătat în chip de porumb și i-s'a auzit chiar și glasul,

la Rusalii s'a arătat în chip de limbi de foc. Iar când se vorbește în sf. Scriptură despre ochii, urechile și mâinile lui Dumnezeu, se spune astfel, ca să înțelegem mai bine însușirile lui Dumnezeu.

Știindu-le toate acestea, să ne rugăm zilnic, cu tot mai mare cucernicie, rugăciunea Domnului: „Tatăl nostru” și să nu uităm că bunul Dumnezeu de fapt ne este tată și încă tată foarte iubitor, care se îngrijește de noi, ne ocrotește prin îngerul păzitor, ne ascultă cererile și, dacă credem în El și ne rugăm de El, nu numai că nu ne lasă să perim, ci ne conduce spre fericirea veșnică.

Părintele Iulia

Cânt de primăvară

Soarele încălzește
Pământul înghețat,
Ce necet se trezește
Din somn îndelungat!

Flori de primăvară
Se înalță'n sus,
Să privească iară
Barza ce s'a dus

În toamna trecută
Spre caldele țări,
Cu alte o sută,
Trecând peste mări.

Ghiocelii-și sună
Clopoțelii lor
Ce spun ziua bună
Viorelelor.

Iarna viscoloașă
Fuge printre nori,
Primăvara coasă
Covoare de flori.

„E primăvară!”
Șoptesc ghiocelii,
Scuturându-și iară
Gingăș clopoțelii.

„E primăvară!”
Un vânt cald adie
Din zori până'n seară
Și codrul invie.

Se 'ntunecă zarea,
Sosesc păsările,
Care-au trecut marea
Lăsând culburile.

Total trălește,
Toți se bucură,
Un fluer doinește,
Izvoarele sursură.

LAURA NEMEȘ

cl. V liceală

Câmpia Turzii

Mamei

Singură'n casa noastră
Teși mereu aceleași gânduri,
Și ai îngenunchiat de aseară,
Mamă, în mai multe rânduri.

Ai rugat pe Născătoarea,
Să-ți aduc' acas' feciorul,
Să-ți dea ție sănătate,
Ca să-ți vezi din nou odorul.

Ți-ai făcut trei cruci cu mâna
Și ai privit pe geam afară,
Șir de lacrimi argintate
Curg p'obrajii tăi de ceară.

Fusul azi nu mai îngână
Basmel lungi cu smei și zâne,
Iar copilul d'altădată
Este dus prin țări streine.

Și târziu în noaptea neagră
Stingi opaițul de pe masă,
Iar a viselor beteală
Ți-a adus fecior' acasă.

Cehoslovacia, Martie 1945,

Sergent T. R. IONEL ROȘCOVEL

Cântec din război

Foaie verde ledera
Doamne bate-l p'acela
Care a scornit bătaia.
Bate-l Doamne și-l potoape,
B'astemele să-l îngroape
De ce n'a dat lumii pace,
Să trăim pe cum ne place.
Doamne bate cum vrem noi
Pe cel ce a început război.
Că de când război s'a 'ntins
Pe toți voinicii i-au strâns
Și i-au dus în depărtare,
Să trăiască'n suspin mare.
Vai, Doamne, da jelemi-i,
Când m'apuc a mă gândi
La binele ce-am avut,
Că-l departe și pierdut.
Bate vântul papura,

Și se 'ntoarce tabăra,
Să vie și bun și rău,
Să vie și vărul meu,
Ca să vie lumea toată,
Să vie și el vre-odată.
Frunză verde ruptă'n tri
Cine cântec' o ceti,
Poate ști, poate gândi;
Că nu am scris de 'mbuibat,
Ci am scris de supărat
Și până ce-am stat de-am scris
M'am înăbușit de plâns.

Culeasă de REVITEA LASCU CREȚU
premier dîn Livadia de câmp

Cum să ne examinăm conștiința

Suntem în preajma Paștilor, când tot creștinul trebuie să facă o spovedanie bună, pe urma căreia să-și simtă sufletul descărcat de orice păcat.

Pentru a ușura într'un fel înșirarea amănunțită a păcatelor ce trebuiesc mărturisite, recurgem la examinarea ce se face unui candidat la aviație, după care creștinul binevoitor se va orienta în mărturisire mai ușor.

Mai întâi se întreabă: Ce meserie ai? — Ceeace trebuie să spun și eu în mărturisire, pentru că alte vor fi păcatele unui medic, farmacist sau moașe, cari poate au omorât destui prunci încă nenăscuți; alte vor fi ale negustorului, mai ales ale negustorului fără brevet, cu firmă „pe sub mână”, ce-și vinde marfa și proastă, cu 200 de prețuri de speculă; alte ale plugarului mereu pe la judecăți, pentru rozoarele de el schimbate și reclamate, făcând pe hoțul păgubaș; alte ale stăpânului care n'a plătit, precum s'a tocmit, nici sluga, fiul unei văduve; precum alte ale slugii care a chiulăngit și a fraierit mereu stăpânul, cu a cărui avere s'a îmbogățit ca Dinu Păturică.

Candidatului examinat de 3 medici i-se măsoară cu niște aparate (perimetrul) timpul în care poate sta să nu răsufle, pentru a se vedea puterea lui de rezistență. — Dar puterea mea de a răbda cum este? Deoarece, creștinește vorbind, unitatea de măsură a omului e răbdarea, nu metrul. „Cel ce răbdă până în sfârșit, acela se va mântui”, zice Sf. Scriptură.

Candidatului i-se examinează limba, scoțând-o cât poate din gură. — Eu pe câți am înveninat cu limba? Pe câți i-am scos din răbdări, din casă, din serviciu și din folosința unei proprietăți; cu minciuni, cu jurăminte strâmbe, cu sudalme și cu blesteme; fie dușmani, fie părinți, fie niște binevoitori?

Printr'o lovitură de ciocan candidatului i-se examinează nervii. — Eu, sunt nervos și cât mă ține până-mi trece? Sunt iubitor de scandal? Și, de câte ori am făcut teatru în familie, pe stradă, pe câmp, sau la serviciu?

Candidatul e așezat apoi într'un picior cu ochii închiși, ca să se vadă, cât poate sta cumpănit. — Eu pierdutu-mi-am cumpănit și nădejdea în Dumnezeu în vâltoarea vieții? Vorba lui Hașdeu:

„Fii bărbat în orice soartă; și'n cadere și'n izbândă
„Privind cu sângele rece, la răsplată, sau
[osândă!”

Candidatului i-se încearcă și puterea mânilor. — Dar mâinile mele fost-au puternice în loviri, în jaf, în atingeri nepermise, în a scrie împotriva răduelilor dumnezești, în fapte rele, ori doar au fost țapene la fapte bune?

Plămâni și inima candidatului sunt examinate cu mîgală. — La fel voi face și eu în mărturisire, să văd, oare inima mea are arșag, mofturi și ură imputită în ea, înțeleg de ani de zile pe cineva? Căci acum trebuiesc lertați negreșit și cei mai mari tâlhari.

Contrar, fără iertare, ce frumusețe poate avea inima mea? — Cât privește plămâni, nu mi i-am gălbejit cu desmățul, sau nu mi i-am ars cu beutura?

Insfârșit, candidatului i se examinează ochii, întrucât fără o vedere ageră nu va putea obține niciodată brevet de pilot. — Că ochii sunt de mare valoare, o spune și Sf. Scriptură, zicând: „Lumina trupului este ochiul: de va fi dară ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat. Iară de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci dacă lumina, care e întru tine, este întunecată, dară întunecatul cât va fi?”

Ochii, toate le văd, le dă minții îndată sau și peste 20 de ani să-le judece, sau de bine, sau de rău, așa că omul pătruns de lumina credinței creștine, va privi cu ochii gândului, chiar și lucrurile greșite, cu multă bunăvoință, până când omul pornit și întunecat și soarele îl vede negru. Prin urmare, eu cu privirea și cu gândul ocolit-am furtuna păcatului, ori doar am prilejuit-o în mine ca și în alții?

În urma buneii mărturisiri va trebui să stricăm toate culcușurile păcatelor. Căci numai așa ne vom simți înviorați de o nouă ființă sufletească mereu primenită, care stare sufletească mereu primenită valorează mai mult decât toată bogăția și diplomele de învățătură ale oarecui. Pentru că o fi ea begăția și învățătura arătoasă, dar dacă ele înțapă adânc pe chinuși, sunt disprețuite. Deci nu averea și iscusința înaltă pe om, ci curățenia sufletească.

Iată pentru ce hotărîrea din mărturisire, că pe viitor ne vom stăpâni slăbiciunile, e de cea mai mare importanță. Pentru că numai un spirit umilit și o inimă înfrântă, nu va urgisi Dumnezeu.

Păr. Octavian Fulcea

Insemnări din trecutul parohiei Merișor de Păr Lucian Bociat

În vremurile vechi satul era pe locul numit »Runcurile«. După năvălirile Turcilor, locuitorii s'au așezat statornic pe dealurile Rusești, Poienari, Răchita și pe valea numită Cheia, alcătuind astfel satul Merișor de azi. Pe vremea Romanilor, Merișorul fiind un punct strategic de mare însemnătate. Romanii au construit pe o înălțime aflată în apropiere de hotarul satului Crivadia, un turn de pază — ale cărui urme se văd și azi — de unde țineau sub observație întreaga vale a Streului. Pe timpul Turcilor, satul a fost ars și nimic de multe ori. Despre trecutul său istoric ne amintește locul numit »Dealul Curușilor«, unde s'a dat o bătălie între Români și o ceată de Curuși. Alt loc istoric este »Piatra Tătarului«, unde a fost omorât un conducător al Tătarilor, care, văzându-se fără comandant, au luat-o la fugă, scăpând astfel pe Români de jaf. Mai sunt de amintit peșterile: »Ioanil și din Părete«, unde în vremuri grele Merișorenii se adăposteau de furia năvălitorilor. Un document din anul 1514 amintește că trimișii lui »Iănaș Craiul Ardealului« și ai lui Basarab Voievod și Domn a tot pământul Ungro-Vlahiei« s'au adunat la Merișor și cu mare blăstăm s'au legat și s'au așezat »cum mai mult de acum înainte aceste două pământuri și răzmirițe și hoții s'au prăzi și jafuri să nu se mai facă, ci să fie cu mare pace și frăție«. Totodată la această întrunire s'a rânduit hotarul munților dintre cele două țări vecine. La anul 1870 s'a construit linia ferată Simeria - Lupeni, care la Merișor trece prin 7 tunele și peste câteva viaducte, cari dau o frumoasă priveliște călătorului din tren.

Fiind satul așezat în apropiere de graniță, adeseori călugării de peste graniță veneau și îndemneau pe Merișorenii, să se lapede de Unire. Unul dintre ei a fost călugărul »Ciovică« dela Mănăstirea Lainiol, care a făcut multă tulburare printre Merișorenii. Ca să scape de aceste tulburări, la anul 1810 Merișorul a primit preot stabil pe Petru Leliuga, un fost cantor din sat. Pe timpul lui s'a ridicat o bisericuță de lemn în locul celei vechi din anul 1731. Murind în anul 1820, a urmat Nicolae Istvan originar din Vâlcelele Rele, care a păstorit până în anul 1862. Spre sfârșitul vieții a avut de capelan pe Ioan Leliuga, care mai apoi a rămas 6 ani paroh în Merișor. După el parohia a fost administrată câteva luni de preotul Goteas Nistor din Bara-Mare, urmând apoi preo-

Cum stă lumea și țara

Frontul din Apus

Până bine de curând armatele aliate nu înaintau prea repede pe frontul apusean, fiindcă le stătea în cale puternica linie Siegfried. Dară, după cum am arătat în numeroși trecuți ai gazetei noastre, această linie a fost rând pe rând nimicită, iară armatele anglo-americeane au început să înainteze cu o repeziciune ne mai pomenită, cucerind oraș după oraș, până s'au văzut la numai 300 km. de Berlin.

Mai întâi au pregătit această înaintare printr'un bombardament îngrozitor, apoi prin slobozirea de noul trupe de pe avioane, așa că Germanii s'au trezit deodată cu o putere de nelvins în fața lor, trebuind să se retragă rând pe rând, părăsindu-și orașele și satele și lăsând în mâna biruitorilor zeci de mii de prizonieri și o pradă de răzbel foarte mare.

Aliașii au cuprins rând pe rând orașele Frankfurt am Main, Karlsruhe, Emmerich, Darmstadt, Wiesbaden, Heidelberg, Essen, Mannheim, Fulda, Duisburg, Haltern, Paderborn; acuma se apropie de orașul Kassel și au cuprins și locul, de unde aruncau Germanii vestitele bombe V 2, cu cari au bombardat atâta vreme Londra. Regiunea Ruhr, vestită pentru bogăția în cărbuni, este încercuită.

Conducătorii hitleriști își văd sfârșitul cu ochii și încep a se refugia în Elveția, dară Elvețienii au închis granițele și nu-i lasă să intre.

Omenirea începe a se scăpa de acești dușmani cari atâta rău i-au făcut.

Frontul din răsărit

Nici armatele roșii nu-i dau răgaz dușmanului nici o clipită, ci-l urmăresc pas de pas și mereu. Cea mai mare izbândă au avut-o Rușii la Danzig și Gdănia, pe cari orașe le-au ocupat cu asalt, iară guvernul polonez le-a și încorporat în Polonia. Cetățile noastre își mai aduc poate aminte că pentru orașul și coridorul Danzig a început războiul între Germanii și Polonezii

tul Simeon fiul lui Nicolae Istvan care și-a schimbat numele în Saturn, după cum era obiceiul pe vremuri la școlile din Blaj. Înainte de a fi preot, Simeon Saturn a fost notar și măsurător la întocmirea cadastrului; pe teren național s'a distins ca tribun în revoluția din anul 1848. Murind în anul 1885, parohia a fost administrată vreme de 4 ani de preotul Petru Pop din Pui. Pe timpul lui parohia a fost vizitată de Episcopul Lugojului Victor Mihail. Din protocolul vizitației canonice se vede, că parohia avea 866 credincioși cu biserica de lemn în stare slabă, nezugrăvită.

La anul 1889 urmează Izidor Saturn fiul lui Simeon Saturn. Acesta a fost primit preot cu o aleasă cultură câștigată la școlile din Orăștie, Alba-Iulia și Blaj. La anul 1894 cu 6000 coroane construite o biserică de piatră, pe care a reparat-o de mai multe ori, acoperindu-o cu eternit și provăzându-o de 2 ori cu clopote noi. Pentru credincioșii din filia Bănița a construit o biserică tot de piatră, despre care putem spune, că este cea mai frumoasă bisericuță din jur. Cu 2000 florini construiește din piatră casa parohială lângă biserică. Bun român, a luat parte la toate acțiunile cu caracter național, pentru care a suferit internare la Sopron. Pentru meritele bisericesti a fost numit protopop și ascensor consistorial, iar pentru meritele naționale, a fost decorat cu ordinul Steaua României în grad de cavalier. După o pastorație de 51 ani, moare după o scurtă dar grea suferință, urmând preotul Lucian Bociat, care păstorește 3 ani, după care urmează actualul preot Victor Butnariu, care are frumoasa misiune de a întregi viața viețuitorilor în această veche parohie și mai ales în filia Bănița.

pot fi mulțumiți că acest oraș este acuma al lor.

În Prusia Orientală ele au cucerit orașul Heiligenbell și alte sute de localități.

La apus de Budapesta au cuprins orașele Pápa, Devăcsér, Győr, Sopron, Vasvár, Szentgotthárd, au intrat în Austria și înaintează spre Viena și spre Bratislava, capitala Slovaciei.

În Cehoslovacia s'au înstăpânit asupra orașului Banská-Bistritza, unde au luptat și trupele noastre românești și încă cu mare vitejie.

Cu un cuvânt Germania e pe cale a se prăbuși. Războiul din Apus pare că e pe sfârșite.

Frontul japonez

Trupele americane au debarcat pe insula Okinawa din Ryūkyū, care se află între Formosa și Japonia. Aviația americană a scufundat mai multe vapoare japoneze. Cu un cuvânt nici Japonezilor nu le merge prea bine, ba, am putea spune, că le merge destul de prost. Se vede că anul 1945 este nenorocos și pentru ei.

Cărți nouă

Prof. Dr. Romul Boilă: *La aniversarea de 50 ani dela procesul memorandumului. Sibiu 1945, Dacla Traiană S. A. 20 pagini de format 24/17 cm.*

Di profesor Dr. Romul Boilă dela universitatea din Cluj-Sibiu și-a tipărit într'o broșură frumoasă conferința ținută în cadrul »Astrei«, despărțământul Baia de Arieș, în ziua de 8 Oct. 1944, cu prilejul eliberării Văii Arieșului și a orașului Turda de sub cutropirea germano-ungară. Conferința este foarte interesantă și dă pe acut tot ceace trebuie să știe fiecare Român despre Dr. Ioan Rația și coliași frontași osândiți de Unguri înainte cu 50 de ani la Cluj, fiindcă s'ar plâns împăratului de soarta lor amară. E vrednică să o citească lume cât mai multă.

Nicolae Albu: *Istoria învățământului românesc din Transilvania până la 1800. Tipografia »Lumina«, Miron Roșu, Blaj, 1944. 368 pagini de mărimea 24/17 cm. prețul 600 Lei.*

Di Nicolae Albu învățător în Blaj a făcut un lucru minunat când s'a hotărât, să scrie istoria învățământului românesc din Transilvania. Și că a izbutit, și încă foarte bine, o dovedește faptul că chiar di profesor universitar Dr. I. Lupaș a aflat-o vrednică să-l tipărească, și anume ca volumul al XVI-lea din Biblioteca Institutului de Istorie Națională a Universității din Cluj-Sibiu, ceace este o mare cinste pentru un învățător. Prin tipărirea acestei cărți di Nicolae Albu a fost foarte bine răsplătit pentru hărnicia și priceperea sa cu care a lucrat atâția ani până a adunat atâta amar de date.

Nici noi n'avem decât cuvinte de laudă la adresa acestui învățător din Blaj, care face cinste, nu numai tagmet sale, ci și Blajului. Așteptăm, să continue cu istoria învățământului și dela 1800 încoace, carte care abunaseama că va fi tot pe stăt de bine primită și de prețuită de învățași și cetitori, ca și această, pe care o recomandăm călduros tuturor cetitorilor noștri cărturari.

A apărut la Constanța »REVISTA DISTRACTIVĂ« — cuvinte încrucișate, cronică rebușistă, literatură, artă, humor, — bilunar, sub conducerea d-lui Sorel Avramescu. Revista primește colaborări și abonamente pe adresa: »Revista Distractivă« Căsuța Poștală Nr. 53. Constanța. Abonamentul anual: lei 2000 — (prin C. E. C. Nr. 55195).

De vânzare

sufragerie frumoasă, nuc
— masiv sculptată. —

Adresa la ziar.

12 (1-2)

Știrile săptămânii

Abonament nou la „Unirea Poporului“. Incepând cu ziua de 1 April suntem nevoiți a ridica abonamentul pentru noii abonați dela 1000 la 1500 Lei. Aceasta din cauza scumpirii hârtiei, a tiparului și a timbrelor de factură. Vechii abonați rămân deocamdată tot cu vechiul preț.

Noul rector al universității din Cluj-Sibiu este dl profesor Dr. Emil Petrovici, numit în locul dlui profesor Dr. Alexandru Borza.

Măcelul dela Șarmaș. Ziarul „Curierul Israelit“ din București publică un articol despre „Măcelul dela Șarmaș“, în care se arată cum Ungurii au adunat, în ziua de 8 Septembrie 1944, nu mai puțin de 126 Evrei, pe cari apoi i-au măcelărit și i-au îngropat într-o groapă comună. Unii dintre ei au fost îngropați de vii. Comisia, care i-a desgroat și a constatat grozăviile, a aflat că vinovații sunt farmacistul Iuliu Varga și soția sa Ecaterina cari s'au sinucis, Kiss Pavel care s'a spânzurat și alții cari toți au dispărut. Poporul român, care are de deplâns atâția fii ai săi uciși de horthiști, își întoarce cu groază ochii dela această fărâdelege și așteaptă pedeapsa lui Dumnezeu pentru acei păcătoși.

Regina Mărioara a Jugoslaviei, mătușa M. S. Regelui Mihai, a suferit o grea operație într'un spital din Londra. Starea sănătății îi este bună, bolnava se reface bine.

Mareșalul Stalin a lăudat armata română. Zilele trecute dl mareșal Stalin a lăudat, într'un ordin de zi, armata română ce luptă pe frontul cehoslovac.

D-l Valda Voevod arestat. Postul de radio București și toate zierele din capitală au anunțat arestarea de către gărzile cetățenești din Sibiu a fostului primministru Dr. Alexandru Vaida Voevod.

Au căzut din tren și au murit. Doi țărani din județul Gorj au călătorit pe treptii trenului rapid. În mersul trenului ei au căzut de pe scară și s'au rănit atât de grav, încât au murit după câteva minute.

Cât e de mare bugetul Statului. Bugetul (întocmirea făcută dinainte a veniturilor și cheltuielilor) Statului este pe 1945/46 de 815 miliarde Lei.

A murit Lloyd George. Luni 26 Martie a murit la Wales în Anglia Lloyd George, fostul făuritor al păcii din 1918 și multă vreme primministru al Angliei, în vârstă de 82 ani.

Iar se va putea face ulei. Incepând cu ziua de 15 Aprilie se vor desigila preșele țărănești de ulei, așa că țărani își vor putea din nou face ei înșiși uleiul.

Se măresc și taxele de timbru, începând cu 1 Aprilie, și anume cu 50 la sută. Pe cereri se vor lipi deci timbre de 60 în loc de 40 de Lei, pe certificate 120 în loc de 80 și așa mai departe. Timbrele de factură se ridică dela 15 la 20 la mie.

Un lucru pe care nu-l înțelegem. În piața Blajului se vinde vițelul de lapte cu 25.000 Lei și purcelul de 6 săptămâni tot cu atâta. Un vițel are 20—25 kgr. carne, un pur-

cel 5—6. Viței nu pot fi mai mulți decât porcei, că o vacă fată numai un vițel, rare ori doi, pe când o scroafă 6—10 porcei. Cu războiul nu s'au prăpădit mai mulți porci decât vite. În Ardealul de Nord porceii se vând cu 7—8 mii lei bucata. Sunt oameni din jurul Blajului cari cumpără porcei ieftini în Ardealul de Nord și-i vând scump la noi. Nu înțelegem, cum de aceste prețuri îngrozitoare ale porceilor se mențin tot la înălțimea aceea și cum de nu le poate schimba nimeni.

Ajutorul Uniunii Sovietice. Uniunea Sovietică, a pus la dispoziția României, în vederea însămânțării de primăvară, toate mașinile agricole, tractoarele și uneltele je-fuite de acolo precum și 21 mii de tone de cartofi.

S'a scumpit și trenul. Pe urma valului de scumpete ce s'a produs în țară și Căile Ferate Române s'au văzut nevoite a scumpi transportul mărfurilor cu 180 la sută, iară al călătorilor cu 250%.

Iarăș o nenorocire cu grenadă. Câțiva copii din comuna Lucieni de lângă Târgoviște au aflat pe câmp o grenadă, pe care au lovit-o cu toporul. Explozia a omorât un copil și a rănit grav pe alți trei.

Tifosul exantematic este una dintre cele mai grele boale din câte există. El se răspândește numai prin păduchi de haine. Cum astăzi păduchii de haine s'au înmulțit îngrozitor, primejdia de a ne molipsi de această boală este foarte mare. Să stărpim deci înainte de toate păduchii, să ne curățim de ei dacă ne-am umplut și atunci am scăpat și de primejdia grozavă a tifosului exantematic, de care mor 80% din cei îmbolnăviți.

Ziarul „Unirea“ din Blaj suprimat. Ministerul Propagandei Naționale a suprimat (nu a mai lăsat să apară) ziarul „Unirea“ din Blaj.

Se refac Căile Ferate Române. Guvernul le-a dat Căilor Ferate Române un împrumut de 96.701.000.000 Lei pentru refacerea liniilor și repararea vagoanelor.

Mai mulți ofițeri superiori trecuți în retragere Ministerul de război a trecut în retragere mai mulți generali, precum și alți ofițeri superiori.

Mitropolitul Bucovinei și-a dat dimisia I. P. S. Sa Tit Simedrea, mitropolitul ortodox al Bucovinei, și-a dat dimisia din scaunul mitropolitan.

Se vor mări și dările și anume cu 50 la sută, ale plugarilor însă numai cu 30%. Contribuția de război de 60% s'a ridicat la 120%.

Nici o palmă de loc să nu rămână neînsămânțată! Guvernul își dă toată silința și îndeamnă plugarii prin toate mijloacele, ca nici o palmă de loc să nu rămână neînsămânțată. Îi rugăm și noi pe cetitorii noștri, să nu lase nici o palmă de loc neînsămânțată.

Ajutor la gazetă am primit dela următorii abonați: Jacodi Ioan Blaj lei 200, Orosan Oct. Sălcud lei 100, Biserica rom. unită Alba-Iulia Maieri lei 5000. Pr. Ioannette Ioan Iacobeni lei 1000, Pr. Iosif Stoica Gurba lei 1000. Dna Alex. Stupariu Inv. Șoroștin lei 1000, Stoica Sevastian Presaca lei 300, Of. parohial Vulcan lei 511, Of. parohial Coroiști Vulcan lei 392, Ioan Andrei București

lei 250, Cpt. Eug. Pedelean Aiud lei 800, Ioan Stancos Alma lei 200. Le mulțumim tuturor din toată inima. Bunul Dumnezeu să le răsplătească înmii.

† **Valeriu Nobil, preot român-unit pensionar** a decedat în ziua de 8 Martie 1945, în al 82-lea an al vieții, al 56-lea an al cinstitei sale preoții și al 2-lea an al văduviei, împătășit fiind cu sf. Taine. — În mormântarea a avut loc Duminecă 11 Martie în cimitirul român-unit din Gogan. În veci pomenirea lui!

Poșta gazetei

Oficiul Parohial Petrița Reg. Ferdinand. De aici s'au trimis gaz. săptămânii, 2 luni câte 10 ex., iară de când ați trimis banii, câte 13 ex.

Pr. Ilie Berghazan 858. Abonamentului Ioan Luca, măcelar din Ludogul mare Sibiu, dela noi i-a fost trimisă gazeta începând din 1 Oct 1941 până 15 III 1945. Nu știm cum se poate ca să nu o fi primit nici odată, doar ne-a și trimis banii, în 29 Sept. 1945 când a început ab. Lei 200, în 17 Aug. 1942 Lei 150 și în 29 V 1943 Lei 260, i-am trimis și calendar gratuit pe anul 1943.

Of. parohial Oarda de sus. Abonaților din parohia Sf. Voastre le-am trimis gazeta începând cu 1 Apr. 1945 Pentru fiecare abonat am reținut abonamentul de câte 800 Lei până la finea anului. Pentru anul 1942, P. Muntean s'au reținut Lei 500 și pe anul 1944.

Pr. Aurel Ilușiu Șuncuș. Am primit Lei 3381 adausul de scumpete pe anul 1944 și restanțe și Lei 16000 abonament pe anul 1944. Octolh nu se găsește la Librăria Semioarului că s'a epuizat.

Iosif Lengher 6112. Am primit c. p. Dela noi se trimit gazetele în fiecare săptămână. Când se trimit mai târziu, se expediază în ziua de Joz. Și nouă ne pare rău că sosesc așa de târziu, dar nu știm care e cauza.

Pr. Emil Bordean, Șaroș. Gazetele le trimitem de o lună exact după lista care ați trimis-o. Poșta însă nu am știut că s'a schimbat, acuma am corectat-o și pe aceea.

Of. parohial Vef. Dela noi se trimit în fiecare săptămână atâtea exemplare câte sunt scrise pe fișie cu numele abonaților de pe lista care ne-ați trimis-o. Vă rugăm să ne scrieți pe o c. p., la ce stare ajunge pachetul cu gazete la D.V., fiindcă dela noi se face un pachet învâlit în hârtie de gazetă. Dacă e ruptă hârtia învâitoare, atunci le sustrage cineva pe drum. De o lună încoace le-am urmărit în fiecare săptămână adresele și erau toate 17.

Of. parohial Veștem. Gazetele dela Veștem le trimitem în un pachet legate toate și corectate după cum ne-ați scris. Donațiunile le vom publica îndată când ridicăm banii dela Adm. Pentru Dna Cornelia Suciu nu a achitat nimenea ab. pe anul 1944. O rugăm să-i amintească doei Mărgiteanu dela Mănărade, ca trecând prin Blaj să îi de și la gazetă și să achite. Referitor la ab. rămâne dupăcum ați aranjat DVoastră.

Pr. I. Mureșanu Pata. Ne întrebă fostul ab. Fărăgan G. că peurce nu i mai merge gazeta; dar gazeta nu mai merge la nimenea, care nu achită înainte ab. Vă rugăm să i comunicați acestea, ca să știe.

Of. parohial Vulcan. Am primit odată lei 25.000 și a doua oră 7000 lei. Gazetele se trimit regulat și la Of. Par. și la cei 3 noi abonați particulari.

Oficiul parohial Coroiști-Vulcan. Am primit banii și lista ab. și am corectat după cum ați scris.

Of. parohial Cârnecea. Am primit în 28 III 1945 lei 2400 și am introdus pentru Achim Pinco lei 700 pe 1941 și 1000 pe 1944, iară la Achim Popa lei 700 pe anul 1944. Pe anul 1. era scris pentru A. P. lei 1000 pe 1945, dar din lei 2400 nu s'a ajuns.

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 15 April 1945 orele 11 se va ține licitație publică, în localul primăriei Seneșeuș Jud. Târnava Mică — privitor la arendarea morii din localitate.

Licităția se va ține în conformitate cu art. 88—110 din L. C. P.

Moara este reparată și pusă în stare de funcționare, are 3 pietri și moto-ul de 15 H. P.

Durata arenzii este pe timp de 1 an, cu începerea dela data adjudecării. Prețul de strigare este de 200.000 lei (două sute de mii) anual.

Celelalte condițiuni ale licitației se pot vedea zilnic la localul Primăriei Comunale. 11 (1-1)